

**Akilerartarnermut Atugarissaarnermullu Isumalioqatigiissitap isumaliutissiisutaata
malitseqartinneqarnissaa pillugu nassuiaat**
(Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoq)

Saqqummiussissut

Siullermeerneqarnera

Naalakkersuisut sinnerlugit matumuuna iluarsaaqqinnissanut siunnersuutit uagut inuiaqatigiittut atugarissaarluta siunissatsinnik qulakkeerinneqataasussat saqqummiutissavakka. Tamakku iluarsaaqqinnerupput ukiorpaalussuit ingerlanerinni piviusunngortinniagassat, uatsinnut inuiaqatigiinnut sutigut tamatigut attuisussat.

Taamaammat siulittaasoqarfik qutsavigissavara oqallinnissamut piffissarissaartitsiumasinnaasimmata. Tamatumuuna erserpoq paasilluarsimagaat iluarsaaqqinnerit aallartinissalikkavut pingaaruteqarmata sapinngisamik amerlasuunit tapersorsorneqassappata sukumiisumik oqallisigineqartariaqartut.

Iluarsaaqqinnerimmi aallartinneqarsinnaassappata aamma qinigaaffimmi tullermisaaq aalajangigassat ajornakusoortut tapersorsorneqassappata tamatta peqataasariaqarpugut. Maani ataatsimiittarfimmi, innuttaasut akornanni taamatullu suliffeqarfimmi kommuninilu. Maannakkullu aallarerianguarta. Maannakkutummi ingerlaaseqaannassagutta akiitsugut amerliartuinnassapput, atugarissaarnerput annikillilluni naalakkersuinikkullu kiffaangissuseqarluta iliuseqarsinnaajunnaassalluta.

Taamatut ingerlaannartoqarsinnaangilaq. Naalakkersuisut siunissaq pissarissaarfusoq atugarissaarfusorlu innuttaasut naligiinnerulerfissaat siunnerfigaat. Taamatut siunnerfeqarneq piviusorsioruunngitsutut oqaatigineqarsinnaangilaq. Tassami qanoq iliuseqanngikkutta siunissaq taartuunnaagaluarpalluunniit siunissatsinnik allannortitsisinnaanerput oqariartuutaasariaqarpoq. Taamaassappat sapiitsuusariaqarpugut ajornakusoortunillu aalangiisinnaasariaqarluta. Tamakkulumi iluatsissinnaavagut ullumikkut aallartissinnaagutta.

Naalakkersuisut Akilerartarnermut Atugarissaarnermullu Isumalioqatigiissitap iluaqutissamik ilioriuseqarnermik taasaa malersoqqikkusuppaat. Tamanna isumaqarpoq inuuniarnermi, ilinniartitaanermi agguaassisarnermilu ajornartorsiutit annikillisarneqarnissaat pingaartinniaripput. Taamaaliornikkut amerlanerit imminnut pilersornissaminnut periarfissaqarnerulissapput taamaalillunilu ineriartorneq, atugarissaarneq naligiinnerulernerlu pilersinneqarlutik.

Suliassat aallartinniarlugit allattoqarfimmik pilersitsivugut naalakkersuisoqarfiit assigiinngitsut suleqatigiinnerisigut siuariartormik ataqatigiissaarinermillu qulakkeerinnittussamik. Ataatsimoorluta kivitseqatigiinnissarput pingaaruteqarluninarpoq

allaffissornermillu suliaqartortavut pisussaaffilerpagut taamatut sulineq pingaarteqqullugu assigiimmillu siunnerfeqarniaqqullugit.

Suliassat aallartereeraluarlutigit imaanngilaq isumalioqatigiissitap kaammattuutai apeqqusinngivillugit tamaasa malinniassagigut. Taamaammanuna Naalakkersuisut taamatut oqallittoqarneratigit Inatsisartuniit apeqqutit pingaaruteqarluinnartut innuttaasut ulluinnarni inuunerata allanngorneranik kinguneqartussat kisiannili aammattaaq siunissami atugarissaarnermik qulakkeerinnittussattaaq oqaaseqarfigineqarnissaat tusarusukkaat.

Naalakkersuisut iluarsaaqqinnermik suliassat sukanut arfineq marlunnut agguataarpaat. Sukat arlallit sulissutigineqalereersunik aallaaveqarput. Ilaatigut taamaappoq sukat siulliat: Meeqqat inuusuttullu. Tassani meeqqanut inuusuttunullu iloriusissatigit suliart ingerlallualereerput. Tassani apeqqutaassaaq aningaasat meeqqanut atugarliornerpaanut sammitinniarnegit aamma ilinniartitaanernut aningaasaliissutit ilinniartitaanerit allat tunulliullugit inunnik isumagininnermut ilinniartitaanernut atorusunnerunerigut. Sulisunimmi pikkorissunik peqanngikkutta aningaasat atugassanngortitagut naammattumik pissarsissutigineqarfigineqarnissaat.

Taamatut tulleriarineq ilinniartitaanermut iloriusissanut ilanngunneqassaaq. Taakku upernaakkut ataatsimiinnissami saqqummiunneqassapput meeqqat atuarfianniit ilinniartitaanernut ingerlaqqiffiusunut ataqatigiissaakkamik ilinniartitaanerup sulissutigineqarneranik imaqqassallutik. Tassani oqallisigineqartariaqarput maani nunatsinni ilinniartitaanerit tamaasa neqeroortutisassanerigut, imaluunniit inuusuttortagut ilinniagaqarusuttut nunanut allanukartittassanerigut.

Alla pingaarutilik oqallisigineqartussaq tassaavoq qanoq iliorluta meeqqat atuarfiat pitsaanerulersissinnaaneripput, taamaalilluni atuartut amerlanerusut ullumikkornit ilinniaqqiffissanut piareersimanerusaleriassammata. Apeqqut pingaarutilik ilaatigut tassaassaaq qanoq ililluta qulakkiissaneripput nunaqarfimmiut meerartaasa meeqqat atuarfianni sapinngisamik pitsaanerpaamik atuartitaasaleriassaasa qulakkeerneqarnissaat. Ullumikkut pissutsit imaapput nunaqarfimmiut meerartaasa ilaatigut kinguaattooqqasarnerannut pissutaasarmat nunaqarfimmiut ilinniartitsisunik pissarsiuminaatsitsisoqartarnera. Taamaammat aaqqiissutissat assigiinngitsut misissorneqartariaqarput.

Assersuutigalugu nunaqarfimmiut atuarfiit illoqarfimmiut atuarfinnut atalernerisigut, ungasianiit ilinniartitsisarnerup atorneruleruleratigit imaluunniit meeqqat siusinnerusukkat illoqarfiliartittalernerisigut.

Ilinniartitaanermut iloriusissat inuussutissarsiutinut suliffeqarnermillu tunngasut sulissutigineqarnerannut ataqatigiissillugit isigineqassapput. Tamakkununga tunngasut atugarissaarnerulersitsissagaanni naligiinnerulersitsissagaannilu pingaaruteqarluinnarput. Suliffeqanngitsunut imaluunniit inuussutissarsiortunut aningaasarsiakitsunut ataavartumik allanngortitsissagaanni piginnaaneqarnerulersitsineq ilinniartitaanerlu pingaarnerpaallutik atugassaapput. Peqatigitillugulu inuussutissarsiutini allani suliffissanik qulakkeerinnilluta.

Inuussutissarsiutit ineriartorfiusut nutaat ukiuni tulluittuni pingaaruteqartorujussuussapput, taamaammat Naalakkersuisut inuussutissarsiutinut taakkununga sulisartut piginnaanngorsarnissaannut sulissuteqarnermik annertusisipaat.

Inuiaqatigiinni assigiinnigissutit akiorneqarnerat tassaaginnangilaq maannakkut isertitarineqartartunik nutaamik allatut agguaassisalerneq. Tamatumanissaaq pineqanngilaq inunnik isumaginninnermi nuussinikkut isertitarineqartartut amerlineqarnissaat. Pineqartoq tassaavoq uagut naalakkersuinnermik suliaqartutut sulilernissamut ilinniagaqarnissamullu tunngavissiilluta periarfissiissasugut piomassuseqalersitsillutalu, peqatigitillugulu innuttaasut ataasiakkaat ilinniarfissarsiortalernissaminnut suliffissarsiortalernissaminnullu akisussaassuseqalersillugit.

Sulingaatsiariillarluta utoqqaliinnartarpugut. Taamaattoqarnera tamatta nalunngereerparput, taamaammallu tamanna malillugu tamatta pilersaarusiortussaavugut. Uagut naalakkersuinnermik suliaqartutut nalunnginnatsigu siunissami utoqqartavut amerleriartussaasut, qulakkeertariaqarparput utoqqarnut inissiat naammattut ullutsinnullu naleqquttut sanaartorneqarnissaat, peqqinnissaqarfiup utoqqalinerup nassatarisaanik nappaatinik suliaqartarnissaminut piareersimanissaa taamaattullumi pisariaqartinneqartunik aalajangiisassalluta tamakkununga akissaqarsinnaajumalluta.

Tassami illoqarfinni mikinerusuni anginerusunilu assigiimmik utoqqaat paarineqarnissaat neqeroorutigissallugu akissaqarpugut? Utoqqalinersiat akilertarnissaannut akissaqarpugut?

Naalakkersuisut upernaakkut katersuunnermi utoqqarnut ilioriusissat saqqummiunniarpaat pilersaarutitaqartussat qanoq iliorutta utoqqaat amerleriarujussuarnissaannut piareersimassanersugut. Ilioriusissani siunniunneqassaaq innuttaasut ataasiakkaat utoqqalinissaminnut pinngitsoorsinnaanngitsumut akisussaaffeqarnissaat. Taamaammat Naalakkersuisut siunnersuutigilersarpaat tamatta pinngitsaaliissummik soraarnerussutisiassanut ileqqaartalissasugut, taamaalilluta uagut nammineq utoqqalinissarput isumannaariffigeqataasalissagatsigu. Naalakkersuisut siunnersuutigaattaaq soraarinnngornissamut ukioqqortussuseq ukioqqortunerulertarnerput peqatigalugu qaffanneqassasoq. Inuiaqatigiinnut inunnulluunniit ataasiakkaanut iluaqutaanngilaq inuit peqqissut tunuartaallutik inissitaasarnerat.

Iluarsaaqqinnermi sukat tallimaat sanaartornermut tunngassuteqarpoq. Naalakkersuinnermi suliassaqarfinnik allanik attuisuuvoq sukanullu allanut arlalinnut tunngaviliisussaalluni. Ilinniarnerminnik naammassinnittartut amerlanerulernaviannngillat ilinniartut ineqarfiinik amerlanerusunik sanaartunngikkutta. Utoqqarnullu ilioriusissagut naammassinaviannngilagut ullutsinnut naleqquttunik utoqqarnut inissaqartitsinngikkutta. Tamakkunungalu tamanut ataatsikkut akissaqanngilagut sanaartortussa qaratalu. Taamaammat sanaartugassanik suliassagut tulleriiaartariaqarpagut taamaalillutik taakku suliassanut allanut tunngavissiiiniassammata. Allaneersut aningaasaliinissaat kissaatigigutsigu isumannaartariaqarparput uagut nammineq aalajangissagatsigu atugassarititaasut qanoq ittuussanersut qanoq pitsaatigissanersut.

Aammattaaq pisortat suliassaqarfii naleqqussaavigineqartariaqarput. Pisortat aningaasartuutaasa qaffakkiartornerat inuiaqatigiinnik atugarissaartunik aningaasalersuinnermut akornutaaginnangilaq, kisiannili aammattaaq nukissaqarpoq atornerqarsinnaagaluartunik tamakku tamaasa ajornannginnerusunngortissinnaagutsigit pisariinnerusunngortissinnaallugillu.

Assersuutaasinnaavoq aningaasanut inissiisarfirmik atulersitsineq isertitarineqartut tamarmik tassunga akilerneqartarlutik, tassanilu akileraarutissat, ineqarnermut akiliutissat

anigaasartuutissallu allat ingerlaannartumik ilanngaatineqartarlutik isertitat tiguneqarsinnaalersinnagit. Tamatuma kingunerissavaa allaffissornikkut oqilisaassinerit, soorluttaaq akiligassanut kinguaattoorutitut pinaveersaartitsissutaassasoq, taakkumi ullumikkut annertuumik ajornartorsiutigigatsigit. Siunnersuut naalagaaniarpalaartutut taaneqartarsimavoq, kisiannili eqqaasitsissutigissavara ullumikkuttaaq akiligassanik akiliiumanerluta nammineq aalajangertanninnatsigu.

Aammattaq kommunit aamma Namminersorlutik Oqartussat akornanni suliassanik nammatassanillu agguaassisimaneq pitsaanerulersinneqarsinnaavoq. Ullutsinni agguaassinermut najoqqutassat ersernerluttut allaffissornikkut aquneqarnerannut suliassaqrifiillu akornanni anigaasanik nuussuinnermut nukippassuit atorineqartarput. Taamaammatt Naalakkersuisut kissaatigaat kommunit suleqatigalugit pisortat suliassaqrifiini suliassat akisussaaffeqarfiillu agguaanneqarsimanerisa paasiuminarsarneqarnissaat.

Isertitanit akileraarutit suliassaapput ullumikkut allaffissornermut nukippassuarnik atuiffiusartut. Ullumikkut Namminersorlutik Oqartussat akileraarutit tamaasa akilersinniartarpaat, taamaalereerpat siumut agguaassinissamut najoqqutassat ilimagisinnaasallu pillugit isumaqatigiinniartoqareerneratigit kommuninut tamanut agguaanneqartussat. Taamaalereerpat assigiinngissutit iluarsiivigineqassapput. Taamaammanuna Akileraartarnermut Atugarissaarnermullu Isumalioqatigiissitap siunnersuutigisimagaa kommunit akileraarutininik annertussusiliisinnaatitaanerata ataatsimut nuna tamakkerlugu akileraarutininik taarserneqassasoq.

Siunnersuuttaaq innuttaasut akornanni naligiinnerulernermik kinguneqassaaq. Ullumikkut kommuninik pissakinnerusuni innuttaasut kommuninik allanit 3 procentinik qaffasinnerusumik akiliisarput. Pitsaaneruserumik sulinneqaratik. Naalakkersuisut taamatut ingerlaaseqarneq ernumanartoqartippaat, kommunillu kaammattorlugit kommuninik naligiissaarisarnermut aqqiissuussineq atorlugu aqqiissutissamik nassaarniaqqullugit. Tamanna suli iluatsinngilaq taamaammatt isumalioqatigiissitap siunnersuutaa kaammattuutitut allanut atatillugu oqallisigissallugu naleqquttuussaaq.

Tamakku saniatigit Paasissutissiisarnermut Attaveqatigiinnermullu Teknologimik atuinerulerneq sulisunillu piginnaanngorsaaneq siunissami pisortat suliassaqrifiini pingaaruteqarlutik ilaasariaqarput.

Sukat kingullersaat Naalakkersuisut nassuiaataanni saqqummiunneqartoq sukaavoq allannortitsinernik malunnarnerpaanik kinguneqartussaq allanillu taagorneqartunik anigaasalersuinnermut tunngaviliisussaasoq. Tassaavoq akileraartarnermut, ineqarnermut aamma inunnik isumagininnermut tunngassuteqartunik iluarsaqqinniarluni sulineq.

Akileraartarnermut tunngassuteqartuni Naalakkersuisut kissaatigaat sulilluni akileraarutit appartinneqassappata partiit qanoq isumaqarfigineraat tusassallugu. Naalakkersuisummi isumaqarput sulinerup imminut akilersinnaalernissaa tamatuma kingunerissagaa isertitanillu nalunaaruteqarani sulisarneq kajuminnarunnaarsissallugu. Peqatigitillugu pinngitsuugassat, putut ilanngaasiisinnaanerillu, pingaartumik isertitaqqortuunit iluaqutigineqartarput atorunnaarsinneqassapput. Tamakku saniatigit akileraarusersuisarneq allaffissornikkut aqukkuminartuusariaqarpoq, taamaalilluni innuttaasunut ataasiakkaanut akisuallaannginniassammat paasiuminaappallaaranilu.

Pisortanit ikiorsiisarneq inuuniarnermi isumannaallisaataassaq, kisiannili aaqqissuunneqassalluni sulerusussuseqalersitsisussanngorlugu inuttullu akisussaassuseqarusulersitsisussanngorlugu. Killeqanngitsorsuarnik isumalluuteqanngilagit taamaamat pisinnaanngitsut ikiorniartariaqarpagut sinnerilu nammineersinnaanissaanut periarfissillugit. Ilaatigummi Naalackersuisut isumaqarput inuuniarnermi ajornartorsiutit katsorsaaneramik allatulluunniit ikiorserneqarnermik kinguneqartassasut. Siusinaartumik pensionisiallit pinnagit.

Pisortat suliassaqarfiisut allatullu inunnik isumaginninnermi inatsisit pisariillisarneqartariaqarput paasiuminarsartariaqarlutillu. Taamaamat Naalackersuisut siunnersuutigaat pisortanit ikiorsiissutit tunniunneqartassasut malittarisassat erseqqissut piviusorsiorlullu tunngavigalugit. Namminissarsiorluni naliliisarnerit aallaaviginagit. Taamaaliornikkut isumannaarneqassaaq innuttaasut tamarmik naligiimmik pineqarnissaat.

Ineqarnermut naalackersuinikkut ingerlatsineq akileraartarnermut inunnillu isumaginninnermut naalackersuinikkut ingerlatsinermut ataqatigiissillugu pisariillisarneqassaaq. Inissianut attartortittakkanut tamatuma kingunerissavaa ineqarnermut akiliutit akissavimmittut annertussuseqarnissaat, akissaqanngitsullu ineqarnermut tapiiffigineqartarnissaat.

Inissiani attartortittakkani ineqarnermut akiliutit qaffasinnerussappata inissiat nammineq pigisat piuminartumik nunap karsianit taarsigassarsartallit piviusorsiorluunngitsumik akikitsuusariaqanngillat. Inuit nammineerlutik inissaminnik pissarsisinnaasut taamaaliorumajuaannartussapput. Peqatigitillugu Naalackersuisut isumaqarput inissiat nammineq pigisat akileraaruserneqartariaqartut. Taamaaliorneq sulinikkut akileraarutikinnerulernissamik akileraarusiinertigut allatigut aningaasalerneqartussamik kissaateqarnermik tamanna nangitsineruvoq.

Naalackersuisut ualeq manna oqallittoqarnissaa qilanaaraat neriuutigalugulu naalackersuinikkut soqutigisaqatigiit suleqatigiiffiisa iluaqutissamik ilioriseqarnissaq tapersersussagaat. Naalackersuisut qilanaaraataaq naalackersuinikkut soqutigisaqatigiit suleqatigiiffiisa toqqarlugit siunnersuutigineqartunut aatsaannguaq taakkartoriikkannut isummersornissaat.

Siunissami ineriartornissamut atugarissaarnissamullu pingaaruteqarluinnarpoq suleqatigiinnisarput. Naalackersuinikkut assigiinngissutigut akimuinnarnagit kisiannili aammattaaq suliassaqarfiit akimortiterlugit.

Ukiorpasuarni qasusuilluni sulissuteqarnissaa atorfissaqartinneqarpoq. Naalackersuisut pingaartilluinnassavaat ataqatigiissumik iluarsaaqqinnermik sulinerup pitsaasuunissaata qulakkeerneqarnissaat allannortitsinissallu piffissaagallartillugu ilimasaarutigineqartarnissaat.

Iluarsaaqqinnissat uagut inuiaqatigiittut atugarissaarnitta illersorneqarnissaanut ineriartortinneqaaqqinnissaanullu aallaavissaqqissutut isigaakka. Peqatigitillugu sulissutigineqartariaqarput ukiuni tulluuttuni pisortat aningaasaataat patajaatsumik tunngavissinneqarsinnaaqullugit.

Pingaaruteqarportaaq kommunit peqataanissaat naligiissitaallutillu suleqataanissaat. Kommunimmi suliassaqarfiit siunissami sulissutigineqartussat ilarparujussuinik

suliaqartussaapput. Taamaappoq assersuutigalugu meeqqat atuarfiinut tunngatillugu. Kisiannili aammattaaq inatsisinik allanngortitsinerit ilaatigut inunnik isumaginninnermut tunngasutigut pisussat kommunit suliassariumaarpaat.

Kiisalu pingaaruteqarpoq eqqaamassallugu inuiaqatigiit inuuffigisavut inunnit ataasiakkaanit aqutaammata. Tamatta piomassuseqartariaqarpugut nammineerluta allallu sinnerlugit allanngortitsisinnanissatsinnut.

Taamatut oqaaseqarlunga oqallinnissamut iluarsaaqqinnissallu sulissutigineqalernissaanut qilanaarpunga.